

Austatud lugeja!

Seekordne Juridica number koosneb taas kord väga erinevatel teemadel kirjutatud artiklitest.

Anneli Albi mõtiskleb teemal, millised on Eesti õigusteadlaste võimalused globaalses õigusteaduse diskursuses efektiivsemalt kaasa rääkida ning kuidas õigus, mis peaks eelduslikult koosnema väärtusneutraalsetest reeglitest, on seotud Eestis valitseva äärmusliberaalse majandusideoloogia dogmadega. Artikkel peaks huvi pakkuma mitte üksnes õigushariduse teemast huvitujatele. Autor võtab kriitilise vaatluse alla nii mõnegi tänapäeva ühiskonnas vaat et dogma staatuse omandanud seisukoha, otsides muuhulgas vastuseid maailmas areneva majandus- ja finantskriisi võimalikele põhjustele. Artiklis kutsutakse üles mõtisklema olemasolevate valitsemismehhanismide üle ja seda ka õiguskirjanduses.

Uno Lõhmus on vaatluse alla võtnud sõnumite saladuse õiguse ning probleemid, mida autor on selles vallas täheldanud. Autor vaatleb, milline tõlgendus on sõnumisaladuse ühele või teisele komponendile Eesti õiguses ja praktikas antud ning küsib selle järele, kas need tõlgendused on kooskõlas Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikaga.

Viimasel ajal päevakorra tõesnud diskussioon veebipäevikute, kommentaariumite ja veebifoorumi pidajate vastutusest, muuhulgas ka Juridicas ilmunud mitmed üldiste isikuõiguste teemaga seonduvad artiklid ja praktikas lahendamist leidnud kohtuasjad, on ärgitanud Ele Liivi võtma sõna väljendusvabaduse ja üldise isikuõiguste konflikti teemal. Artikkel otsib vastust küsimusele, mis on õigusvastane väljendus, kes vastutab õigusvastase väljenduse eest veebipäevikus või -foorumis, mida võtta arvesse rikkumise ulatuse määramisel, kuidas ületada konflikti üldiste põhiõiguste ja väljendusvabaduse vahel eraõiguslikes suhetes ning kui see ei ole võimalik, siis milline väljendusvabaduse piiramine on proportsionaalne.

Ivo Mahhov analüüsib 1. jaanuarist 2009 jõustuva pärimisseaduse regulatsiooni. Autor on vaatluse alla võtnud mõned pärimismenetluse käiguga seotud üksikküsimused ja eelkõige notari rolli uuenevas menetluses.

Kui uus pärimisseadus on vastu võetud, siis töö uue perekonnaseadusega alles käib. Sealhulgas sisaldab eelnõu lahutatud abikaasa ülalpidamiskohustuse uuendatud regulatsiooni. Sirje Saan vaatleb oma artiklis kehtivat kahutatud abikaasa ülalpidamise regulatsiooni ja eelnõud. Artikli keskmes on ülalpidamiskohustuse täitmise probleemistik, asjaomase regulatsiooni kitsaskohad ja nende ületamise võimalused.

Ruth Annus käsitleb oma artiklis haldusmenetluses ühe kesksema põhimõtte – uurimispõhimõtte – olemust. Kuna uurimispõhimõtte rakendamine konkreetsetes haldusmenetluses sõltub suuresti asjaomase valdkonna olemusest, eesmärkidest ja õiguslikust regulatsioonist, käsitletakse artiklis lähemalt uurimispõhimõtte rakendamist haldusmenetlustes, milles otsustatakse välismaalasetele riiki saabumise ja riigis viibimise seaduslike aluste andmine.

Praktika peeglis vaadeldakse sel korral kaht Riigikohtu kriminaalkolleegiumi lahendit, millest esimene käsitleb korduva pisivarguse teematikat ja teine kaitseõigusega seonduvat.

Head lugemist!

Katri Prükk